

ERDÉLYI HÍRADÓ

Szombaton, September' 6-odikán, 1828

Columbia (Délamerika) — Portugallia — Nagybritannia — Frantziaország — Muszkaország — Jóniai Szigetek — Törökország — A' Hartz' Mezejéről — Szomszédbeli Tudósítások — Erdélyország

Columbia (Délamerika)

A' Times ezt mondják: "Carthage-nai tudósítások szerint, New-Yorkon által, az amott esett lázadások nagy tűnődést szerettek. A' Convent eloszlott, mivel annak 25 Tagja nem akart továbbértekezésbe ereszkedni. Ezen szerkezetek között, úgy gondolkoznak, hogy a' hadsereg Dictátornak nevezi-ki Bolivárt, s' azt fogja tőlle kívánni, hogy a' tartomány' Fő-igazgatását határtalan hatalommal vegye-fel. A' katonaság, úgy-láttzik, hajlandó ezen rendszabás' segedelmére, melynek kevés el-lent-állóját gondolnak. Azt tartják, hogy egy olyan országlás-változást, elébbvalónak fognak tartani azon károkuál, a' mik egy rosszul kezdett systemával együtt járnak.

Portugallia

Lissabon, júl. 30. — A' mi' hazánk' jövődősorsa, sok találgatásoknak lett tárgyává. A' konstitúziósok, minden szalmaszálba kapaszkodnak; de, mindhijjában. Azt állíttják, hogy Lamb Urban még-inkább megsalatkoztak, mint A' Court (Heitesburry Lord) Urban. Amaz, az által erőtelenítette-meg az oportói hadsereg' mozgulásait, hogy mindég tsak Anglia' közbenjárásával bízott, mely az ő állítása szerint, a' vérontást akarta elkerülni. Most már, idegen segedelemre támoszkodnak a' konstitúziósok, ha bár oly bizonytalan legyen is az, azt hiszik, hogy Anglia, katonaságot szállítana Portugalli-

ába. Más részről, az oportói tudósítások szörnyű szomorúak. Nem hallani ott egyebet üldözéseknél, fogdosásoknál, vagyonok' elfoglalásánál. — A' frantzia és ánglus tengeri Tisztek között, a' legnagyobb barátság uralkodik. A' földre, ritkán szálanak-ki; de a' hajókon gyakran látogatják-meg egymást, együtt vendégeskednek, vetekedve barátkoznak együtt, Júl. 17-edikén hajókázott Don Miguel, leány-testvéreivel együtt a' Tájón, Alfeitebe, és, mind frantzia, mind ánglus hajók 21 ágyúszóval köszöntötték őtet. De ezen komédiáról azt mondja utóbb egy ánglus Híradó, hogy, nem Don Miguelt, hanem a' Don Pedro' zászlóját köszöntötték ők, mely a' portugallus hajon, lobogóra volt bocsátva.

Lissabon, júl. 31. — A' hivatali Híradóban egy hosszú tzikkej van az özvegy Királyné és D. Miguel' kedvek' szerint a' bempostai össze-esküvésre-néze, apr. 30. 1824. — A' leggyűlöletesebb dolgot Palmella úrra, Subserra Grófra, ki most Lissabonban fogva van, Loulé Marquisra, az apjára (jól tudják, ki gyilkolta ezt meg gyáva módon, a' Király' palotájában), és Rendufe Aguiar Báróra igyekeznek kenni, ki ezelőtt esztendővel egy vatsora után az Ajuda polotában, szörnyű hasrágásban, hirtelen megholt.

Aug. 2. — Most 2 vagy 3 napja, érkezett ide egy frantzia Kurír. Egyedülvaló esméretes következése annak, Latour

Maubourg Gróf Követség-titoknok' elütása lett, a' ki még, a' Követség' archivuma' vigyázására itt maradt vólt. — A' Villafior' Házát, köz-dobszóval, eladóvá tették. Az a' rendelés, hogy egy bizonyos időbeli vevések és eladások semminek ítéltek, nagy szerentsétlenséget húz maga után; minthogy sok efféle eset, a' szerkezetek nem így ment-végbe. — A' Courier elébbi jegyzéséhez, a' 21 ágyúszó-köszöntéshez, azt is idelehet még tenni, hogy ugyanakkor, a' musikusok a' Don Pedro' konstitúziós hymnuszát fútták, nem a' Don Miguelét.

Nagy Britannia

A' Morning-Chronicle azt írja, hogy békességről beszélnének Muszkaország és a' Porta között. Beszélni, könnyű, de nem hihető, hogy a' Muszka, miután annyit áldozatokat tett, alkuba ereszkedjen, csak a' manifestumban elő-hordott követeléseinek teljesítésére, újabb feltételek nélkül. Ha most engednének; úgy, Törökország és a' többi hatalom, részre magyaráznák azt, a' Törökök annál-ortzálatnabbakká lennének.

A' Globe and Traveller, pro et contra kiokoskodván magát azon, ha Sumlát és a' Balkánt megveheti-é a' Muszka vagy nem, mivel' még eddig soha egy háborúban se mehetett rá, — a' Times meghatározottabban, így okoskodnak: "A' táborozás' kétséges pillantattja jelen van, és Miklós Császár nagy nehézségeken fog keresztül hatolni, míg felvállalt pájáját reményelt kimenetellel kifuthatja. Első, hogy Várnát, mely Sumlához 18 mérföld, megvegye, ha tengerének egész hasznát akarja venni. Sumlára, melyet 50 -- 60 ezer ember, vég nélkül sok ágyú 's természeti más akadályok védelmeznek, melyek az ostromlóknak mindég nagy veszedelmekre vóltak, közvetlenül is nyomúlhat a' Muszka (mely már úgy is van).

Más-felől, megkerülhetik azt a' török-állást, Pravadi-n által, Haidhós-felé (igen, de el ne felejtjük Várnát a' bal-horpaszunknál). Haidhós, egyenes, közvetlen közösülésben van Burgas-sal, a' tenger-mejjeken, és a' muszka hajó-osztáj könnyen megveheti ezt a' tengeri várost, mely a' fő-városhoz csak annyira van, mint Várad Pesthez. Ha a' Császár ezen az úton akar a' Balkánon által-menni, hogy Sumlát megkerülje, nem hihető, hogy a' Törökök, kik a' megerősített állashoz és a' számos várvedhez bíznak, soká akadályozhatnák az által-menetelt. Igaz az, hogy még, nem gondolkoztak annak lehetőségéről, hogy hadsereget, ágyúival 's mindenével együtt, a' pravadi-i út' mentében szállítsanak által (St. Bernárdon se próbálták azelőtt); de, el lehet azokat küldeni vízen, Burgasba. Elöl támodni-meg Sumlát 's rohanással venni-meg, sokba kerül (még is úgy lessz, ha lehet), és az a' retentő ütközet 's vérontás bizonyosan nem múlik el, ha a' Muszka Karátson-tájig el nem nyomattatnak. Sumlát elnyomni, 's azután még, 50 óra hosszaságnyi méjj úton (defilée) hatolni által — hic labor est. Ha jól út-ki a' Muszka' szándékjok; a' haszon, kétségkívül felszámálhatatlan; és elmulna a' Törököknek azon ditékedések, hogy Sumla Törökország' kultsa volna; mely ekkorig ugyan, bizonyos.

A' Nürnberger Korrespondent írja, hogy hiteles kézből ment volna hozzá Londonból, aug. 7-edikén, ez: "A' mi' országglószékünk, már most valóban meghatározta magában azt, hogy D. Pedronál lépéseket fog tenni, hogy Portugall' alapottja jó módjával igazítódjon-el. Ez az, a' miért Strangford Lord, talán már el is indult Rióba. Előre lehetett ezt a' portugalli dolgot látni: a' mi' Ministereink szükségesnek látták azt, hogy Nagybr-

tannia' minden erejét, a' mint lehet, összedjék, hogy szükséges esetekben, oda fordíthassák azt, a' hol leginkább kívánatit, a' hol annak kibontakozása talán nem sokára elő fordulhat.

Frantziaország

A' Moniteurben e' van: "Tartozunk Olvasóinknak azt a' fontos foglalatosságot magyarázva elő-adni, a' melyről a' Híradók különböző módon beszélnek, hogy t. i. némely Tudósok és derék Mesterek, Egyiptomba tudományos tzállal utaznak, az ifjabb Champollion' vezérlése alatt. A' Király' jósága ez, a' históriai és szép Mesterségek eránt. ÓFge, a' belső, külső, tengeri és királyi Haz' Ministereire bízta ezen útazás' hátorságba-tételét. Tzélja még ezen útazásnak az egész Európa' minden tudós Társasága is. Az egyiptomi Irások' esméréteiben, minden tekintetben jó lépéseket tettek már. A' köz-Museumokba és magánosok' gyűjteményeibe összehordott egyiptomi emlékek, sokféle esmerettséget terjesztettek már el, a' polgári és katonai históriákban, a' vallási systema és a' titkolódzó (mythologica) személljek felett, a' társasági életéről, hajlandóságról, mechanica mesterségek' haszná-vételeiről és általjában a' rajz' mesterségéről, a' régi Egyiptomban; úgy hogy, a' nagy híjánosságot, melyet még a' régiség' legbíresebb nemzete' históriájában ki kell pótolni, jól esméri; mely nemzet, históriájának már a' legrégebb időszaikaiban, kelet' és nyugot' nemzeteivel volt érdeklésben, kiknek elébbi idejéről még nem tudunk. Sok részeit megismertetheti' hát már Egyiptom, emlékei' tanúbizonyosságai által, melyekben még az ő' saját históriájában és a' kezdet-eredeti Társaságok' mindennel-köz históriájában, hátra vagyunk. Ezen szándékok leikesítették a' mi' frantzia útazóinkat, biztatták-fel buzgóságokat és

magok' elszánását. Rég-idő-olta készülvén már ezen tudományos nyomozódáshoz, egész igassággal bizván Fejek' tudományaihoz és characteréhez, minde-nütt az ő' Királyok' tisztelt neve által védelmeztetve, — elbútsúztak ők Frantziaország' partjaitól, júl. 31-edikén, az Eg-lé korvetten, mely elősször Agrigentbe (Sitziliában) megyen, 's annakutánna viszi őket Alexandriába. Champollion Úr' társaságában vannak ezek: Bibent, Építőmester, és Rajzoló: Nestor Lhote, Salvador, Cherubini és Duchesne Sándor, Bertin, a' fija, és Lehoux, a' Gros Baró' nevendékei. Lenormand, a' szép Mesterségek' szakaszában Inspector, haznátvette ezen szép alkalomnak az egyiptomi emlékek' meglátogatására. Ő kir. Magassága, a' toskánai Nagyhertzeg, a' tudományokhoz és szép-mesterségekhez vonzó benne termett szeretetnél-fogva, egy-néhány olasz-Tudóst adott ezen dologba-rapasi Társasághoz, a' kiket a' Champollion Úr' vezérlése alá állított, hogy ezen emlékezetre méltó nyomozódás' végtárgyában egy-akarattal segedelműl legyenek. Hipp. Rosellini, Pisában a' keleti nyelvek' Professora, különösen parantsolatot vett Ő kir. Magasságától. Gaetano Rosellini kíséri őtet, mint Természet-tudós, valamint Ricci Sándor Doctor, ki már egyszer, lakott Egyiptomban; és Raddi's Angelelli Professorok. Ha a' környületek nem teljességgel kedvezet-elleniek; úgy, a' tudós Európa, ezen Tudósoknak és szép-mesterséggel bíróknak fontos eredet-írásokat fog köszönni a' históriákra és szép-mesterségekre-nézve; és Frantziaország' tudományos históriája, köszönettel fog emlékezni ezen útazásról. Utóbbi alkalmakat mutat ez Frantziaországnak, a' Királynak, a' ditsőség' minden neme' védelmezőjének neve' ditsőítésére.

Páris, aug. 15. — Ma, az a' hír

repdesett a' beursén, hogy az Ánglusok elfoglalták volna Madeirát, a' D. Pedro' nevében. Aról is beszéltek, hogy a' mi ideigvaló külső Ministerünk, Rayneval, és az ánglus Követ (Stuart Lord) között, tüzevetekedés támodott a' felől, hogy a' Frantziák, még akkor - se húznák vissza hadi-szállítványokat Móreából, ha Ibrahim már el fogott menni onnan. A' frantzia Minister azt felelte volna, hogy az eránt Kötés van; Frantziaország, nem legelső lessz, ki a' szavát megtöri; egyéb-eránt, éppen most küldött ő parantsolatot Toulonba a' telegraph által, hogy a' szállítvány' elindulását siettessék. — Ellenben, egy más Journál azt mondja, hogy ezen hadi-szállítványnak még az első szakassza-se indulhat elébb el aug. 20 -- 25-adikánál, mivel' a' szállító hajókon változásokat kell tenni.

Aug. 14. — Azon rövid feleletek, mellyekkel az ánglus Courier a' kétségességeknek végét akarja szakasztani, a' legújabb Messenger des Chambres' vélekedése szerént, elegendők volnának ára, hogy a' frantzia és ánglus Kabinétok a' Móreába menő szállítvány' dolgában, meg-eggyeztek. A' Courier ezt mondja: "A' Móreába szánt hadi-szállítvány Anglia' meg-eggyezésével kezdődött-é? Úgy. Rá ál-lott-é Muszkaország? Úgy. Azon rend-szabások következése-é az, mellyeken a' 6-odik júliusi Kötést alá-író részvevők megegyeztek? Úgy, Úgy, Úgy. "Azt, nem is szükség' mondanunk, hogy a' Courier a' londoni Kabinét' organuma.

Muszkaország

Odessa, aug. 2. — Itt, az a' hír repdes, hogy Koslidsjanál egy számba-vehető tsata történt volna a' Törökök-kel, és hogy azolta a' mi' seregeink töltése-let hánynak Basardsikon tül. Ujj bullentin, nem jött-ki. — Úgy-tartom, az a' hír nem repdes, hanem csak mászkál, és, nem

csak számba-vehető, hanem érezhető volt a' tsata. Nagyon piano beszél az Ódes-sai Híradó. Mindenfelől úgy tolúlnak ösz-sze a' hadi környületek, hogy a' Musz-káknak ére kell fakadni — nem gondol-tam volna.

Jóniai Szigetek

Corfu, aug. 4. — A' frantzia ha-di-szállítvány a' jövő hónap' foljtával ér-kezne-meg Móreába; és ha Ibrahimot még ott kapja, egy olyan helyen száll-ki, a' hol egyiptomi katonaság nem áll, hanem, a' hol a' közösülést ő' és a' török depot között el lehet zárni, talán Patrasnál, vagy a' vidékén. Az itteni Áng-lusok t. i., azt állítják, mely nem könny-en hihető, hogy ez a' szállítvány csak egyesült akarattal, mint az ekkorig ki-rendelt bekerítés, fogna végbe-hajtatni, és semmi ellenségeskedés nem lenne ah-hoz köttelve. Tsak az egyiptomi Vezér-től függene tehát, ha a' frantzia hadse-veget, mely mintegy 15 ezer emberből fog állani, kényszeríti-é ellent-állásával el-lenséges tettekre, 's ez által az ő' Mó-reában-tartózkodásokat hosszabbítani. — A' frantzia országlószék lekötölte ma-gát, hogy a' szállítványt azon nyomon vissza húzza, mihelyt a' végtárgyat, a' miért felkészült, el fogták érni. Mint-hogy eddig az egyiptomi seregek, a' be-rekesztés mellett is a' tenger-felől, szint-úgy éltek, és élelmeket meg tudták sze-rezni a' föld-felől; tehát az egyesült hajó-osztajok' iparkodásai semmit-sem használtak ára, hogy a' londoni Kötés' feltételei végre-hajtassanak, valameddig módját nem találták annak, a' mi által Móreát vérontás nélkül kelljen kiüríte-ni. Ez a' mód tehát a' beállandó ha-di-szállítvány; és, kevésbé lehetne kételked-ni, hogy Görögország' megszabadulása az idegen katonaságtól, az által rövid időn megesik; és Ibrahim Basa, ki inkább fé-

Ielemből és a számadás miatt törekedett magát Móreában megtartani, mint-sem saját hajlandósága szerént, jó hasznát fogja venni az alkalmatosságnak, hogy magát tisztességgel húzza-ki a' szorultságból. Az égyptomi katonaságnak, nagyon meg kellett ritkúlni az utóbbi időkben; mivel' Ibrahim Basa az utolsó értekezés' alkalmaival Navarinnál, nem találta jónak az Admiráloknak feladni az elköltözésre szükséges hajók' mennyiségét, és a' kérdésre ezen szókkal adott tettetett feleletet: hogy az ő' apja tudná már mennyi hajó kelljen ahhoz. Azt mondják, hogy a' Máltánál álló angl. hajók parantsolatot vettek a' Toulonba menetelre, hogy az ott össze gyűlt frantzia katonaság' Móreába-szállításában segítsenek.

Törökország

Konst. júl. 26. A' Szultán, az égyptomi Vice-Királynak (a' Basának) egy rokonát küldötte innen Alexandriába, hogy Ibrahim Basához parantsolatot küldjön, mely szerént mindennemű alkudozást szakaszson-félbe a' szövetséges Admirálokkal a' szigetforma ott-hagyása eránt, és ezt a' nyomorúság' lát-térét semmi esetben ott ne hagyja. Ugy-láttzik, hogy a' Guilleminot Gróf' tudva lévő felelete a' Reis-Efendihez, borsolta volna így fel a' Divánt, hogy többé semmi engesztelő lépést nem javasol; s ebből eredt volna az a' parantsolat. Talán újjra reményli a' Diván, hogy az ő' elébbi ellenkező systemája' követésénél-fogva, tsakugyan hinthet konkoljt az egyet-értő Szövetségesek közé. Utóbb is ára meg' a' dolog, hogy Ibrahimot erővel kell Móreából kiűzni. Ez a' meghatározás könnyen szövövénybe keverheti a' 3 szövetséges Hatalmakat; mert ketteje, nem örömost akarja hasznát-venni a' fegyver' jussának. — Soha a' föld' 3 szomszéd részén nem volt még talán olyan össze-bonyolodott drá-

ma, mint most következik — tsak igazi trágedia ne legyen a' vége. — A' már említett 500 Görögön 's ugyanannyi Örményen kívül, van még megparantsolva 500 Sidó is, kik 1500-an együtt köteleztetnek a' fellobbant puskapormalmot egészen felépíttetni; a' Szultán, tsak a' napszamosok' fele-részét fogja kifizetni. Ez, a' talpra esett rövid processus.

A' belga Követ júl. 17-edikén adván tudtára a' Portának, hogy a' Stratford - Canning Úr' vissza - meneteléből Konst.poljba semmi - se lessz, a' hónap' 18-adikán nagygyűlést tartott a' Diván, melyben a' Londonból vett tudósításról tanátskoztak, és minden ahhoz tartozó papirossokat az asztalra hordottak: melyből megtettzik minő nagy betset tulajdonít a' Porta az anglus Kabinét' értelmének. A' Guilleminot Gróf' bejött meg nem jelégítő feleletéről alig volt, tsak szó is. A' Porta azt gondolta, hogy a' személljek' változásával, a' gyökérértelmek is változnak az angl. Ministeriumban. Nagyon nem várt dolognak tettett 'hát az, az ottomannus Ministereknek, hogy Aberdeen Gróf, valamint Canning Úr és Dudley Lord, szintűgy beszélt, és minden rendelések, mellyeket a' Porta, saját kedvéért gondolt megadni, más-kepp' magyaráztattak. Codrington Adm. vissza hívattatásáról is ugyanűgy gondolkozott a' Porta, hogy ötet a' Porta' kedvéért szállították volna vissza. Korántsem; hanem azért, hogy a' görög fogjokat, mint rabszolgákat elengedte vinni Égyptomba. Azt gondolta a' Porta, hogy ez a' nagy hírű Vezér a' Navarinál szerzett nagy ditsőségéért esett volna kegyelemtelenségbe: nem, hanem éppen a' Porta' hasznával ellenkezőleg. — A' Diván 6 óráig tartott ülése után, este 11 órakor, egyyüvé mentek a' Muf-ti, a' Nagyvezír, a' Reis-Efendi, és még

3 más Tag, egy titkos Biztosságot formálni, melyben a Szultán szeméjjesen megjelent, és a hol, a nagy gyűlésben fennforgott kérdésekről, újra tanáskoztak, és valamint elébb, a mostanában felállott klubokba (mellyek a pártütő Jákóbiták klubjához, hasonlók, mivel itt is, a turbánt egy veres sapkával tserélték fel, mellyet minden oda felszentelt tartozik a gyűlésben feltenni) megvizsgálásvégett által adták. Három fennforgó kérdés közzül, a Diván háborút kívánó része egész erővel azt kívánta, hogy ne botsátkozzanak alkuba a Muszkával, hanem egész erővel a hadsereg szaporításán dolgozzanak, a szent zászlót üssék fel, mihelyt az ellenség a Balkánt meghágná, és a főváros védelmére szükséges siettetések után járjanak, melynek falai alatt kell a háborúnak az ő valódi minémiségében elkezdődni, ha az ellenség közelíteni mér ahhoz. Ekkorig még, a klubok is ezt nyomják erőssen; és a Nagyszultán hajlandósága mellett, félhető, hogy a békesség sok ideig nem fog még ezen birodalomban vissza fordúlni. A Törökök, kik örömost beszélnek kép által, valamint Frantziaországban elmés mondások által tündökölnek, azt kenik a Nagyszultánra (legen dem Grossultan die Worte in den Mund) az utolsó értekezés alkalmával: "El kell a ló kantárszarát vágni, hadd fusson kedvére, hogy a megtámodás jól üssön-ki", azaz, folytatni kell a háborút, semmi másra nem ügyelve.

A florentzai Híradó, Anconából, aug. 6-odikán ezt írja: Júl. 6-odikáról írt levelek Alexandriából, jelentik a Vice-Király gondolattjait, Mórea kitakarítása eránt; mely éppen ellenkezik az eddig volt tudósításokkal. Erössen elvégezte ő magában, hogy seregét tsak a legnagyobb kéntelenségben húzná-ki Mó-

reából, és, Ibrahim Basa, ilyen értelmű parantsolatot vett volna őtölle. Másfelől, mind-untalan gyötri ötet a Porta mindenféle segedelem-küldésért.

Triest, aug. 15. — Az anconai levelek azt mondják, hogy Ibrahim Basa igyekezik ugyan Móreából kiköltözni; de az ő katonaságai által elfoglalt erősegeket, tsak a török katonaságnak akarja által adni, és hogy ő ezt, az Admiráloknek és Capodistriás Grófnak (ki az által-adást a Görögöknek kívánná) a Navarinban volt össze-jövetelnél, teljes meghatározással nyilatkoztatta-ki. Ha hát Ibrahim Basa a maga Egyiptombeli-ivel Móreából elmegyén; a Törökök általánának az ő helljébe, és a kihirdetett frantzia hadi-szállítvány, tsakugyan szükséges fogna lenni. — Ezen fogna kezdő az új háború — a Török és Frantzia között, vagy a Török és Frantzia-Anglus között, vagy a Török-Anglus és Frantzia között, vagy a Török-Anglus és Frantzia-Muszká között, vagy még — más két nagy Hatalmat is belé-húzva.

A Hartz Mezejéről

Konst. polj, júl. 26. — Az Ásiából jött kedvetlen hírek, Smyrnán által jöttek ide, a hol azok már a smyrnai Courierba be is mentek, mely Erzerum megvételét Paskewits Gen. által említi. Hivatali tudósítás, nem érkezett még ez eránt a Portához. Smyrnai levelek azt beszéllik, de még ez bizonytalan, hogy a persiai Shach újra háborút indított volna Muszkaország ellen. — A Courier de Smyrne utolsó számaiban szemetűnő fontos tziikkeljek vannak Görögországról és a muszka háborúról.

Aug. 15-ödikén, azt mondja a berlini egyik Híradó (Haude- und Spenerische Zeitung): "Tegnap-olta az a hír terjedt itt el, hogy a Muszkák Sumlát, a Törökök legfontosabb állását, az or-

szág' kúlsát, elvették volna. Még azt is hozzá teszik, hogy a' rárohanók sok embert vesztek a' mellett: de a' megyé-
teléből nagy hasznot is vettek, mivel' a' (muszka) hadsereg sok elesésre és ha-
di szükségésekre tett szert, mely egyne-
hány nap-ólta megfogyott volt. Várnikell,
mennyire bizonyosodik-meg ez a' tudó-
sítás. (Alig-ha Miklós-napig nem kell
várakozni).

Szomszédbeli Tudósítások

Egy igen nagy ember írja Oláhor-
szágból, hogy — "Viddinnél sok ezerből
álló Török tábor van, a' hova Orsova
felől, most is mind-többen gyűlnek. E-
zen Táborból e' hónap' (aug.) 19-edikén
mintegy 50,000 (talan elég lessz 20 ezer)
Török felkölt, 's Krajovába ment, a' hol
mindent elpusztított, a' várost felégette,
a' mennyi marhát elől-hátul talált, ökröt
5,000-et, mind Viddinbe hajtotta. Ezen
helység' őrizetére volt rendelve muszka
Gen. Geismár, valami 10,000 muszka
katonasággal. Ezek, ambar magokat
egész' Epaminondási vitézséggel őltalmaz-
ták, 's egész tűzzel, lélekkel, vakmerő
hátorsággal hartzoltak, de sok lud, mint
a' Híradó írta, Muszkat győzvéu, egy-
ről-eggyig a' hartzmezőn vesztek-el. (?)

A' Muszák, e' foljő hónap' 20-adikán
Sumlát körül vették volt, 's a' volt szán-
dékjok, hogy ha másképp' nem, ráro-
hanással is megvegyék ezen erős vá-
rat; de a' Törökök ezt nem várták, ha-
nem elejkebb mentek, 's a' következése
egy véres ütközet lett. Sokáig egyik rész
sem engedett, de végre, mintegy 11 órai
ütközet után, a' Muszák hátrálni kez-
dettek, 's magokat Santzaikba vissza von-
ták. A' Törökök is vissza tértek; a' vesztés
mind-a'-két részről egyenlő, és sok vóli.

A' Krajovába nyomult Törökség az
Ólton által menvén Bukurestbe szándé-
kozik (némeilyek szerint, már 26-dikán

ott lett volna), 's minekutánna itt is min-
dent elpusztítván, felégetvén, 's a' mar-
hákat hasonlólág Viddinbe küldvén, Silis-
tia-felé mennek, ott azon helyeket elfog-
lalják, 's minden utat igyekeznek elzárni,
hogy Odessából Miklós, sem maga ne me-
hessen, sem segítséget, vagy rendeléseket
ne küldhessen; hogy így a' Sumla körül
fekvő muszka Tábor be lévén zárva, egé-
szen semmivé tétethessen. Ide is lehet
gondoni egynehány ho-hó-t! de mit
tegyünk neki mikor így írják, igymondják,
még pedig olyan fantsalgással, hogy hiu-
nünk kell. De, talán nem is lehetetlen; mert
az igaz, Viddinnél sok Török van, 's az is igaz,
hogy Krajovát felégették volna: már is-
mét rakással futnak a' Boérok Erdélybe.

Erdélyország

Béts, aug. 26. — A' Tsászár és Ki-
rály ŐFge, az Erdélyi Nagyfejedelemség'
Fejedelme, méltóztatott Erdélyben, Sepsí-
Zoltáni Mgos. Czirják Dienes Urat, Alsó-
Fejér-Vgye' Fő-Ispánnyává, 's ennél-
fogva, a' devár Kerületben megüresült tar-
tománybeli Adjunctus-Komiszáriusi Hi-
vatalra, a' kir. Tablánál Gen.-Protokol-
lista-Hivatalt viselt Szállaspatacai Mgos.
Mara József Urat, a' brassói Kerületben
pedig, az ott megüresedett tartományi
Adjunctus-Komiszáriusságra, Tamásfalvi
Mgos. Thuri Ferentz Urat, az orbai Szék'
ekkorig volt Vice-Királybíráját, végre,
Losontzi Mgos. Báró Bánffy László Ur
ÖNgát, akkorig az Erd. Nagyfejedelem-
ség' F. K. Fő-Kormányzékénél Tisztelet-
beli Titoknokot, Ns. Kraszna-Vgye' Ad-
ministrátorává, mind belső-tehetségeik-
re, mind hív szolgálatjokra - nézve, ke-
gyelmesen kinevezni.

Kolozsvár, Sept. 2. — A' Híradó'
20-adik számja már el is indult az egész
Erdélybe, ma, 6 óra után, a' Dési 's
Magyarországi utat kivéven, mikor al-
konyodástájban a' város' úttzáin, lehetett

a' sáskákat, egyenként szélére fogdosni.

Sept. 3. — Ma hajnalban hajtották a' város' népeit a' Sáska' üldözésére, mindenémü ijjesztő szerszámmal. A' Tzigányok, kiknek nagyobb része itten elég tisztességes characterrel bír, musika bandákkal mentek. Az éjjel annyira megsaporodott a' sáska, hogy már a' városon is számosával fogdoshatni. A' benne különösen veszedelmes, hogy köztök egymást éri a' fiatal is, mely még zöldes és gyenge, 's a' kává-szín öregeknél kisebb: mely jele annak, hogy úttjokban is, hol egy, hol más helyen megtelepedvén, költenek.

Odessából azt írják, hogy ott és Nicolajewben egymást éri ismét a' sáskák' újj serege. Azomban bizonyos, hogy a' mi Erdélyt ellepte, az egyenesen Odessafelől, Jassynt által, Csikszéken keresztül jött-be. Ugy-láttzik, Magyarország nehezen fogja elkerülni ezt a' tsapást. Mit nem okoz mindég egy muszka-török háború, a' nagy láрма, járás-kelés, ágyúzás.

Sept. 4. — Maig, nem haborgattattunk tovább a' sáskáktól. Ugy-láttzik, nem szenved tőlle Erdély tetemes károkat. Nagyon széjjel vannak oszolva: melyben ismét az a' kár lehet, hogy szanaszét tojván, jövő tavasszal, helyben kelnek-ki. Mit érünk még e' foljó hónapban, nem tudhatni: de ha szép idők lesznek, 's keleti szelek fújnak, — félhetünk, újj sáskáktól, Odessa-felől. A' mi' sáská-

ink Tordafelé vették úttjokat, a' hegyekbe.

Károly-Fejérvár, Sept. 3-adikán. — Táplált a' reménység, hogy azon édes Hazánkban ostorul megjelent veszedelmes Sáskák látogatásától mentek fogunk lenni, mivel' eddig-elé tsak hírekbe vólunk velek esméretesek. De tegnapi napon (a' mint valósággal szemmel látott bizonyos ember' szájából tudósítva vagyok) dél-előtti 11 órától kezdve egész dél-utánni 4 óráig, Tövis és Benedekfelől, Krakkon által, Zalathna és Abrudbánya felé oly' nagy felleg-forma seregekkel repültek, és oly' ki terjedett szélességgel, hogy a' Bilak és Krakkai Hegyek között való tér azon 3 órányi idő alatt mind egy egészbe el vólt fedve, és borítva, de ezek a' Krakkai határon meg nem telepedtek, hanem egy más után tovább utaztak. Ezen iszonyatos seregekből szakadtott kisebb csoportok ma reggel Kis Varosunk felett is megjelentek, és kevés számmal Csigár nevü Törökbusas határunkon meg is szállottak, mellyeknek elpusztítására, és elkergetésére a' F. K. Fő-Kormányshék által utasításúl adott böltis rendelések szerént, a' lehetőségig minden lépések foljtába vannak. Bár a' Mindenható ezen veszedelmes férgektől Hazánkat és K. Városunkat menté tenné, ne hogy a' mostani függöbe lévő veszedelem jövendőre még nagyobbra terjedjen.

Státuspapírosok' Följamatja

	Ezüstpénzben				Ezüstpénzben	
	26	27	28	London,	15	16
Béts, ang.				Consols, 3 pC.	87.1/4-	87.1/4
Bank-Oblig. 2 1/2 pC.	45.3/4	45.3/4	45.3/4	Stocks-Prémie, Sh.	---	---
Pengőpénz-Obl. 5 pC.	93.15/16	93.15/16	93.15/16	Brasiliai Bons	60.1/2-	61
Roths. 1820, 100 f. CP.	152	151.7/8	151.3/4	Buenos-Ayresi	---	---
Partial. 1821, Ua.	122.7/8	122.7/8	123.	Columbiai	---	---
Bankaktia, 1000f. CP.	1072.1/10	1072.1/2	1072.1/3	Mexikói	---	---
Páris, Aug.	---	18	19	Portugalli	52.1/2-	---
Consols 5 pC.	---	107.35	107.15	Muszkaországi	---	---
Ugyanaz 3 pC.	---	72.60	72.40	Görögországi	---	---
Bank-aktia, 2000 Fr.	---	---	---			